

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2015 ROK

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 roku, poz. 1356 z późn. zm).

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Września prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu prowadzonych w latach poprzednich.

Najważniejszymi aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu, oprócz przywołanej wyżej ustawy, są:

- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015;
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Września, Września 2008;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2015;
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii 2010-2015.

II. DIAGNOZA

II.1. Problem alkoholowy w Polsce

Specyfika spożywania alkoholu wiąże się z negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi i społecznymi. Wynika to z psychoaktywnej funkcji tej substancji. Od wielu lat problem alkoholu jest problemem społecznym z kilku powodów. Po pierwsze wpływa on nie tylko na los jednostek, lecz jest istotnym czynnikiem oddziałującym na życie i problemy całego narodu. Straty ekonomiczne i społeczne spowodowane piciem alkoholu przewyższają kilkukrotnie dochody państwa z tytułu jego sprzedaży i składają się na nie między innymi koszty leczenia, wypadki, spadek produktywności, śmiertelność, interwencje instytucjonalne i inne.

Analiza zjawiska picia alkoholu jako problemu społecznego w Polsce wymaga dookreślenia tzw. „wzorów picia”. Każdy człowiek zmienia w ciągu życia ten wzór, przechodząc od całkowitej abstynencji, przez picie o niskim poziomie ryzyka, do spożywania alkoholu w sposób bardzo ryzykowny i szkodliwy. Bardzo często przejście pomiędzy poszczególnymi wzorami picia następuje gwałtownie, na przykład wskutek okoliczności życiowych. Należy zauważyć, że o ile wysoce realne wydaje się przejście od całkowitej abstynencji do picia ryzykownego, o tyle najmniej prawdopodobne będzie odejście od picia ryzykownego i szkodliwego w kierunku całkowitej abstynencji.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

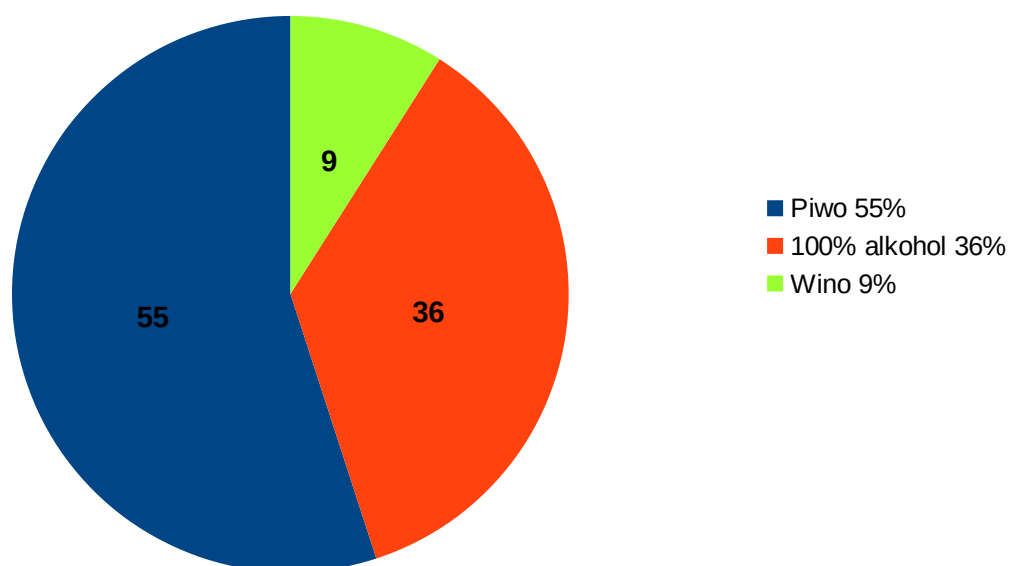
Picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. (źródło: J. Fudała: „Czy moje picie jest bezpieczne”, PARPAMEDIA, 2007).

Uzależnienie nabyta silna potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji. Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja X (ICD X).

Polacy spożywają napoje alkoholowe od kilku lat na równym poziomie z lekką tendencją spadkową. Spożycie czystego 100% alkoholu w przeliczeniu na jednego Polaka zmalało od 2008 r. o 0,10% (z 9,58 litra w 2008 r. do 9,31 litra w 2011 r.- raport z badań ESPAD 2011). Nie oznacza to jednak, że poziom polskiego spożycia alkoholu można uznać za niski. Mimo spadku spożycia wódki w ciągu ostatniego roku, w dalszym ciągu średnie spożycie wyrobów spirytusowych jest wyższe niż w wielu krajach europejskich.

Refleksji wymaga obserwowana od kilku lat zmiana w strukturze spożycia alkoholu w Polsce, ponad 1/3 spożycia przypada w ostatnich latach na wyroby spirytusowe jest to 35,4% w przeliczeniu na 100% alkohol. Wzrost ten następuje kosztem wina, którego spożycie spadło z 10,3% w 2008 r. do 8,4% w 2011 r. Niezaprzeczalnie jednak na polskich stołach króluje piwo, którego spożycie stanowi blisko 55% spożywanego alkoholu. Należy ponadto zauważyć, że niemal 16% Polaków i około 2% Polek spożywa alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo wystąpienia bardzo poważnych szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych(www.parpa.pl/index.php).

Spożycie alkoholu wśród Polaków

Alkohol stanowi przyczynę występowania negatywnych zjawisk, do których zaliczyć należy wykroczenia, wypadkowość i inne czyny karalne. Z danych Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji wynika, że w 2011 r. nietrzeźwi użytkownicy dróg uczestniczyli w 4972 wypadkach drogowych (12,4% ogółu wypadków), śmierć w nich poniosło 559 osób (13,3 % ogółu zabitych), w 2012 roku nietrzeźwi użytkownicy dróg uczestniczyli w 4 467 wypadkach drogowych (12,1% ogółu wypadków) w których zginęło 584 natomiast w 2013 roku, nietrzeźwi uczestniczyli w 2 115 wypadkach, co stanowi 52,5% wszystkich wypadków z ich udziałem. Zginęło w nich 297 osób (56,8%), a rannych zostało 2 336 osób (49,3%). (<http://statystyka.policja.pl/st/ruch-drogowy>)

Wyniki ogólnopolskiego badania ankietowego zrealizowanego w 2011 r. w ramach europejskiego programu badań ankietowych w szkołach (ESPAD) wykazały, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 87,3% uczniów z młodszej grupy (15-16 lat) i 95,2% uczniów z starszej grupy (17-18 lat). Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 57,6% piętnasto- szesnastolatków i 80,4% siedemnasto-, osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 21,4% uczniów z młodszej grupy i 32,3% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 51,4% uczniów młodszych i 29,7% uczniów starszych (www.parpa.pl/index.php).

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 800 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln.

II. 2. Problem alkoholowy w Mieście i Gminie Września.

Tabela 1. Skala problemu według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

		Polska około 38,6 mln osób	Września 44 526 osób (stan na 31.12.2013 r.)
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	około 2% populacji	około 800 tys. os.	około 890 os.
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	około 4% populacji	około 1,5 mln os.	około 1 781 os.
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	około 4% populacji	około 1,5 mln os.	około 1 781 os.
Osoby pijące szkodliwie	5-7 % populacji	około 2-2,5 mln os.	około 2 226- 3 116 os.
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowych	2/3 dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem około 2 mln osób	2 372 osób

(www.parpa.pl).

Źródłem informacji dotyczących problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Września są dane Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia „Centrum U”, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komendy Powiatowej Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, oraz raportu z „Badania społecznego w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych przeprowadzonych na terenie Miasta i Gminy Września w 2010 r”.

Na terenie gminy (wg badania społecznego przytoczonego wyżej) zdecydowana większość uczniów w grupie wiekowej szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej spożywała napoje wysokoprocentowe. W starszej grupie wiekowej alkohol kojarzony jest przede wszystkim z dobrą zabawą, dlatego też częstotliwość jego spożywania była większa niż w gimnazjum. Próg inicjacji alkoholowej prawie połowa młodych ludzi wskazała między 13 a 15 rokiem życia.

Badani uczniowie najczęściej wskazywali, iż po raz pierwszy sięgnęli po napoje wysokoprocentowe na uroczystości rodzinnej oraz imprezie towarzyskiej. Dodać należy, że młodzież sięgająca po alkohol po raz pierwszy na imprezach rodzinnych ma na to częstokroć przyzwolenie rodziców. Powodem, dla którego uczniowie sięgają po napoje alkoholowe podczas imprez towarzyskich jest chęć dobrej zabawy i polepszenia samopoczucia, a także przyjemność, jaką daje sama konsumpcja alkoholu.

Spośród 407 dorosłych mieszkańców gminy, którzy wzięli udział w badaniu społecznym w 2010 r., 66 osób (16,2% badanych) nigdy nie piło alkoholu. Pozostałe osoby w znacznej większości spożywają alkohol kilka razy w miesiącu przeważnie ma to miejsce w domu z rodziną lub ze znajomymi, przyjaciółmi. Najbardziej popularnymi napojami alkoholowymi wśród respondentów były piwo oraz wódka.

Skalę problemu pokazuje liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrześni. Zauważyć należy, że liczba rodzin korzystających z usług OPS, w tym tych, w których występuje problem alkoholowy (Tabela 2) zwiększył się w 2013 r. Ponadto zdiagnozowano 57 rodzin dotkniętych problemem przemocy wynikającym z picia alkoholu.

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających z usług Ośrodka Pomocy Społecznej.

	2011	2012	2013
Ogółem liczba rodzin, którym udzielono pomocy	1279	1347	1377
w tym: rodziny z problemem alkoholowym	78	94	116
Rodziny, którym założono niebieską kartę	8	43	57

Istotne znaczenie dla osób poszukujących pomocy ma Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Obserwuje się wzrost świadomości wśród klientów Punktu, którzy coraz bardziej otwarcie mówią o swoich problemach i są gotowi do podejmowania działań prowadzących do poprawy ich sytuacji życiowej (Tabela 3).

Tabela 3. Porady udzielone w Punkcie Konsultacyjno- Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2011-2013.

Specjalista	Liczba osób		
	2011	2012	2013
Psycholog	218	105	112
Prawnik	357	157	172
Pedagog	-	121	112

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w mieście i gminie Września jest również liczba wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu (Tabela 4).

Tabela 4. Liczba spraw prowadzonych przez GKRPA.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2011	2012	2013
Liczba wysłuchanych osób	117	129	122
Liczba wniosków	102	88	88
Liczba spraw skierowanych do biegłego sądowego	46	63	60
Liczba spraw skierowanych do sądu	45	58	53
Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia w Poradni Leczenia Uzależnień	30	38	24

Z danych Komendy Powiatowej Policji we Wrześni wynika, że w 2013 roku spadła o niespełna 9,2 % ilość wykroczeń i przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu natomiast o 3,1 % wzrosła liczba interwencji domowych. (Tabela 5).

Tabela 5. Wykroczenia i przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu - dane z KPP we Wrześni.

Powiatowa Komenda Policji we Wrześni	2011	2012	2013
Liczba przestępstw i wykroczeń popełnionych na drodze przez nietrzeźwych kierowców	291	316	287
Liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych w KPP w celu wytrzeźwienia	85	81	89
Liczba małoletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu	26	19	13
Liczba interwencji	722	763	787

Powiatowa Komenda Policji we Wrześni	2011	2012	2013
domowych w tym dot. przemocy w rodzinie.			

Informacje uzyskane ze Straży Miejskiej pokazują, że postępowania związane z nieprzebrzeganiem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości utrzymują się od dwóch lat na podobnym poziomie aczkolwiek zauważyć można spadek liczby osób spożywających alkohol w miejscach objętych zakazem.

Tabela 6. Postępowania w sprawach związanych z nieprzebrzeganiem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przeprowadzone przez Straż Miejską we Wrześni.

Straż Miejska	2011	2012	2013
Pouczenie	198	175	81
Mandat	102	109	110
Interwencje	301	288	291
Nietrzeźwi przewiezieni do miejsca zamieszkania lub na policyjną izbę wytrzeźwień	8	13	8

W latach 2011-2013 liczba pacjentów Poradni Leczenia Uzależnień i Współzależnienia „Centrum U” wykazuje tendencje rosnącą. Wzrosła o 9,1 % liczba pacjentów uzależnionych oraz o 10,3 % liczba pacjentów współzależnionych, w tym DDA i dotkniętych przemocą.

Tabela 7. Pacjenci Poradni Leczenia Uzależnień i Współzależnienia „Centrum U”.

Rok	Uzależnieni	Współzależnieni (w tym DDA i przemoc)	Razem
2011	325	255	580
2012	331	261	592
2013	361	288	649

III.ZASOBY

1. Zasoby rzeczowe.

Miasto i Gmina Września realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy m. in. z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówką leczenia odwykowego - Poradnią Leczenia Uzależnień i Współzależnienia „Centrum U”;

- Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- Strażą Miejską;
- Komendą Powiatową Policji;
- Placówkami edukacyjnymi z terenu Miasta i Gminy Września (szkoły podstawowe, gimnazja);
- Organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnym i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Powiatową Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną;
- Prokuraturą Rejonową;
- Sądem Rejonowym.

2. Zasoby ludzkie.

- pedagodzy, psychologowie zatrudnieni w placówkach oświatowych, wychowawczych;
- terapeuci uzależnień;
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- pracownicy ośrodka pomocy społecznej;
- funkcjonariusze Policji i Straży Miejskiej;
- sędziowie, prokuratorzy oraz kuratorzy sądowi i społeczni;
- niepijący alkoholicy, członkowie wspólnoty AA.

IV. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Września, w szczególności należący do następujących grup:

- konsumenci alkoholu;
- osoby uzależnione od alkoholu;
- osoby pijące szkodliwie i ryzykownie;
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym;
- dzieci i młodzież szkolna.

IV. CEL I ZADANIA PROGRAMU.

IV.1. Cel główny.

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych ze spożyciem alkoholu przez mieszkańców Miasta i Gminy Września w 2015 r.

Cel główny realizowany jest poprzez działania w następujących obszarach:

- A. Profilaktyka i prewencja.
- B. Terapia, rehabilitacja i ograniczanie negatywnego wpływu alkoholu na zdrowie.
- C. Ewaluacja oraz monitoring.

IV.2. Cele szczegółowe.

A. Profilaktyka i prewencja.

A.1. Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej wśród młodzieży.

A.2. Rozpowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości nadmiernego spożycia alkoholu, choroby alkoholowej, skutkach społecznych i zdrowotnych oraz o możliwości uzyskania pomocy.

A.3. Wspieranie działań przyczyniających się do przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

A.4. Zapobieganie nietrzeźwości w miejscach publicznych oraz respektowanie przez sprzedawców napojów alkoholowych postanowień Ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

A.5. Kreowanie alternatywnych form spędzania czasu, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych A.1. - A.5.:

L.P.	Zadanie	Wskaźniki określające stopień realizacji zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin
1.	Kontynuowanie i rozwijanie programów profilaktycznych w szkołach, edukacja prozdrowotna	liczba programów, liczba szkół biorących w nich udział, liczba dzieci objęta programem, liczba rodziców objęta programem, liczba nauczycieli objęta programem.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe we Wrześni (szkoły podstawowe, gimnazja).	Cały rok
2.	Finansowanie i dofinansowywanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem;	liczba zorganizowanych obozów, kolonii, półkolonii, liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, OPS Września, Placówki oświatowe, Starostwo Powiatowe.	czerwiec, lipiec, sierpień 2015
3.	Wspieranie działań mających na celu podnoszenie kompetencji w zakresie profilaktyki uzależnień, oraz kompetencji wychowawczych osób zajmujących się pracą z dziećmi i młodzieżą oraz z osobami dorosłymi	liczba szkoleń, liczba przeszkolonych osób.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, pozostałe osoby fizyczne, instytucje i organizacje.	Cały rok
4.	Finansowanie i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży,	szacunkowa liczba dzieci i młodzieży biorących udział w przedsięwzięciach, liczba przedsięwzięć, konkursów.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnień, jednostki organizacyjne gminy, jednostki pomocnicze gminy.	Cały rok
5.	Organizowanie i współorganizowanie lokalnych imprez, konkursów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia bez używek	szacunkowa liczba odbiorców; liczba imprez , liczba zakupionych materiałów edukacyjnych liczba konkursów, imprez.	Gminna Komisja rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pełnomocnik, jednostki organizacyjne gminy, jednostki pomocnicze gminy, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji, organizacje pozarządowe, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,	Cały rok

L.P.	Zadanie	Wskaźniki określające stopień realizacji zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin
			media.	
6.	Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjno-społecznych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;	szacunkowa liczba odbiorców; liczba imprez , konkursów liczba zakupionych materiałów, edukacyjnych, liczba szkół biorąca udział w kampaniach, liczba kampanii	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GKRPA, placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska.	Cały rok
7.	Finansowanie i wspieranie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontroli interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;	liczba szkoleń, liczba przeszkolonych sprzedawców.	Urząd Miast i Gminy we Wrześni, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sprzedawcy napojów alkoholowych.	Cały rok
8.	Wspieranie działań prewencyjnych przez funkcjonariuszy Policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych poprzez dofinansowanie dodatkowych patroli pełnionych w czasie ponadnormatywnym.	liczba patroli, liczba wykrytych spraw związanych ze spożywaniem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik, Komenda Powiatowa Policji.	Cały rok
9.	Tworzenia możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną poprzez zakup sprzętu sportowego i wyposażenia terenów rekreacyjnych, hal sportowych, boisk i placów zabaw, finansowanie i dofinansowanie rozwoju infrastruktury przeznaczonej do uprawiania sportu i rekreacji;	liczba zakupionego sprzętu, szacunkowa liczba korzystających odbiorców.	GKRPA, Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jednostki pomocnicze gminy, jednostki organizacyjne gminy.	Cały rok
10.	Prowadzenie edukacji społecznej poprzez zakup materiałów: dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych,	liczba zamieszczonych w prasie artykułów, liczba wydanych	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,OPS Września, Poradnia Leczenia Uzależnień	Cały rok

L.P.	Zadanie	Wskaźniki określające stopień realizacji zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin
	literatury i prasy fachowej, filmów szkoleniowych; rozpowszechnienie ulotek, broszur, współpraca z mediami;	ulotek informacyjnych, liczba zakupionych materiałów.	Współzależnienia, media.	
11.	Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie opiniowania wniosków w sprawie wydawania zezwoleń na alkohol	liczba wydanych zezwoleń.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Cały rok

B. Terapia, rehabilitacja i ograniczanie negatywnego wpływu alkoholu na zdrowie

B.1. Zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, współzależnionych i ich dzieci;

B.2. Zwiększenie skuteczności motywowania do podjęcia i kontynuacji leczenia odwykowego;

B.3. Przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wsparcie ofiar przemocy i zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, a także podniesienie wiedzy w zakresie radzenia sobie z tym zjawiskiem.

Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych B.1. - B.3.:

L.P.	Zadanie	Wskaźniki określające stopień realizacji zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin
1.	Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień i Współzależnienia w zakresie psychoterapii, psychoedukacji oraz rehabilitacji leczniczej osób uzależnionych i współzależnionych od alkoholu z terenu Miasta i Gminy Września	liczba uzależnionych korzystających z terapii, liczba współzależnionych korzystających z terapii, liczba DDA.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Cały rok
2.	Dofinansowanie szkoleń, konferencji dla pracowników lecznictwa odwykowego	liczba przeszkolonych terapeutów, liczba szkoleń, konferencji.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GKRPA, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia.	Cały rok
3.	Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: rozpatrywanie wniosków o leczenie przeciwalkoholowe; kierowanie na	liczba wniosków, liczba posiedzeń zespołu interwencyjno-motywowującego, liczba wysłuchanych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokurator Rejonowy, Sąd, Poradnia Leczenia Uzależnień i	Cały rok

L.P.	Zadanie	Wskaźniki określające stopień realizacji zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin
	badanie do biegłych sądowych, kierowanie wniosków o leczenie przeciwalkoholowe do sądu;	osób, liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia, liczba osób skierowanych do biegłych po opinię, liczba osób skierowanych do sądu.	Współzależnienia, OPS Września.	
4.	Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	liczba niebieskich kart i odbytych posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych, w których uczestniczy GKRPA	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, KPP Września.	Cały rok
5.	Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej;	liczba osób, którym udzielono porady – prawnik, liczba osób, którym udzielono porady - psycholog, liczba osób, którym udzielono porady -pedagog.	Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni	Cały rok
6.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	liczba osób, którym udzielono porady - specjaliści	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe.	Cały rok
7.	Prowadzenie świetlicy: środowiskowej z programem socjoterapeutycznym przy ul. Witkowskiej 3,	liczba dzieci uczestniczących w programie, liczba osób przeszkolonych w zakresie realizacji programów socjoterapeutycznych i profilaktycznych.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wychowawcy, Pedagogzy, GKRPA.	Cały rok
8.	Prowadzenie świetlic środowiskowych realizujących programy profilaktyczne	liczba świetlic, liczba dzieci uczestniczących w zajęciach, liczba rodziców objętych programem.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Cały rok
9.	Prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicach środowiskowych;	liczba dzieci objętych dożywianiem.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Cały rok
10.	Finansowanie modernizacji, remontów, zakup sprzętu mających	liczba zakupionego sprzętu,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	Cały rok

L.P.	Zadanie	Wskaźniki określające stopień realizacji zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin
	na celu poprawę warunków w bazie lokalowej, w której prowadzona jest terapia i zajęcia dla uzależnionych od alkoholu;	liczba przekazanych materiałów.	Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
11.	Udzielanie wsparcia w utrzymaniu abstynencji poprzez wspomaganie: działalności stowarzyszeń zajmujących się uzależnieniem, grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy;	szacunkowa liczba osób korzystających ze wsparcia, szacunkowa liczba osób uczestnicząca w mityngach , liczba grup wsparcia i grup AA.	Wrzesińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Jantar”, Wspólnota AA, Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GKRPA.	Cały rok
12.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej (ulotki, artykuły w prasie lokalnej);	liczba rozpowszechnionych materiałów, liczba artykułów w prasie, internecie.	Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GKRPA, Ośrodek Pomocy Społecznej, instytucje, organizacje pozarządowe, szkoły, media.	Cały rok
13.	Rozwijanie współpracy służb i instytucji zajmujących się problemami rodzin, w których występuje problem uzależnienia i przemocy poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i problemu przemocy.	liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji, liczba przeszkolonych osób	Urząd Miasta i Gminy we Wrześni, jednostki pomocnicze gminy, jednostki organizacyjne gminy, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji, Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
14.	Udzielanie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych;	liczba podmiotów, którym udzielono dofinansowania	Urząd Miasta i Gminy we Wrześni,	Cały rok
15.	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia ze szczególnym naciskiem na przestrzeganie zakazu reklamy i promocji oraz zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom nietrzeźwym a także pod zastaw lub na kredyt;	liczba przeprowadzonych kontroli, liczba ujawnionych przypadków nieprzestrzegania zapisów ustawy.	Urząd Miasta i Gminy we Wrześni, GKRPA, Straż Miejska, Policja.	

C. Ewaluacja oraz monitoring

C.1. Monitorowanie działań w zakresie realizacji Programu.

C.2. Okresowa ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym na terenie Miasta i Gminy Września.

Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych C.1. - C.2.:

L.P.	Zadanie	Wskaźniki określające stopień realizacji zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin
1.	Monitorowanie skali problemów uzależnień w Mieście i Gminie Września	liczba osób leczących się w Poradni, liczba osób zgłaszanych do GKRPA, liczba dzieci uczęszczających do świetlic	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Cały rok
2	Wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i innymi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę antyalkoholową na terenie gminy;	liczba dokumentów wprowadzonych do obiegu informacji, liczba adresatów dokumentów.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, OPS, KPP, Straż Miejska, szkoły, punkty konsultacyjne, Poradnia Leczenia Uzależnień	Cały rok

V. WARUNKI REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2015 ROK

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 r. jest Urząd Miasta i Gminy we Wrześni.
2. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jednostki organizacyjne gminy, instytucje, stowarzyszenia oraz inne podmioty mogące wykonywać zadania Programu.
4. Wysokość środków finansowych na realizację zadań Programu określa Rada Miejska w drodze uchwały w sprawie budżetu na 2015 rok. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także dotacji, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.
5. Decyzje dotyczące wydatków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań zawartych w programie, po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podejmuje Burmistrz Miasta i Gminy Września poprzez akceptację preliminarza wydatków.

6. Rada Miejska otrzymuje sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015 roku do końca pierwszego kwartału roku następnego.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje Burmistrz Miasta i Gminy oraz zatwierdza regulamin jej działania w drodze zarządzenia.
2. Za wykonywanie zadań wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r. za udział w każdym posiedzeniu Komisji (w przypadku, gdy w jednym dniu obraduje komisja interwencyjno-motywacyjna i zwykła przysługuje jedno wynagrodzenie).
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 2 wypłacane jest miesięcznie, zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniach Komisji.
4. W przypadku nieobecności na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.
5. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu pełnienia obowiązków Członka Komisji na zasadach obowiązujących pracowników samorządowych z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, przy czym udział w szkoleniach i wyjazdach nie uważa się za wykonywanie zadań w rozumieniu pkt. 2.

Przewodnicząca Rady Miejskiej we Wrześni
/-/Bożena Nowacka